

N° 18.

Birmdeenâ 3. Mai

1865.

Gefschemmes sinas.

No Pehterburgas. Pa telegrafu 24tâ April no Darmstattes atnahza schabda sinna: Mufsu augstee Keiseri effoht gan labbi wesseli. Warroht zereht, ta tas jauls laiks un ta meeriga padshwe Darmstättē Keisereenei pee wesselibas palihdseschoht. Prinzesse Dagmar arr tē atbraukuse, kahdas deenas pee mufsu Keisereem padshwoht. Schodeen Wirtembergas lehninsch arr tē atbraufschohht.

— 21mâ April pa telegrafu no Gibrattaras atnahza tahba sinna: Tas fuggis „Aleksander Newski,“ tas wedd augsta Krohna-mantineeka Leelfirsta Nikolaja Alekxandrowitscha libki, no admirata Lessowski wad-dihht, schorihht tē atbrauza ar teem zitteem diweem fuggem „Witjas“ un „Almas.“ Tif so buhs ohgles eenehmufchi, tee atkal brauks tahhtal un wehl apmet-tisees pee Siffabonnes, Plinuddes un Alfenes fallas.

— Kreewu awise „Inwalid“ pasluddina augsta Keisera grahmatu, tur Keisers ar wissu gohdu usteiz generata Murawjewa 2. flawejamus darbus un turklahht noscheshlo, ta taggad tal wajagohht paklaufiht wiinna daudstahrtigu luhgschanu, ar so tas luhdsees, lai wiinnu atlaisch no scho Leischu guberniju generat-gubernatora ammata. Par wiinna flawejamu darbu atlihdsinashchanu Keisers wiinnu pazell dsimta grahsu fahrtâ. Libhs ar wiinnu teel arri wiinna palihgi, general-major's Potapow no sawa ammata atlaishts. Grahsa Murawjewa weetâ teel tas farra-ministeriuma direktors general-adjutants, general-leitnants von Kaufmann eezelts par general-gubernatoru tahm peeminnetahm gubernijahm.

No Pehterburgas. Nizzas awises stahsta, ar kahdu gohdu 14tâ April mufsu nelaita augsta

Krohna-mantineeka Leelfirsta Nikolaja Alekxandrowitscha libki no pils wedduschu us Greeku basnizu Nizza. Ar ihfaleem wahrdeem to tē isteifim tã: „Pulksten 7 bij tai pahrwaddischanai ja-eesahlahs, bet jau pulkst. 6 seels tauschu pulks bij fanahzis preefsch tahs pils, tur mufsu augstee Keiseri mitta, un schinni pulkâ bij Kreewu augstee lungi un Kreewu semmes pawalstneeki (jo dauds tahdi bij no Parishes us Nizzu tadeht atsteigufchees), tã arri Nizzas wal-dischanas un teesu-lungi. Pee dahrsa pils leelajeem wahrteem bij bataljons gehgeru farra-wihru nostah-dinahts. Libka-wahgi, ar Keiseristu krohni pufschoti, kam astoni sirgi preefschâ juhgti, gaidija wahrtu preefschâ us sawu behdigu nastu; latram sirgam par weddeju bij peelikts melni apgehrbts fullainis. Pulksten 7, isnahza pats Keisers Alekxanders ar sawu augstu familiju un ar sawa dehla adjutantu un pats rikhoja libka eeliffchanu fahrtâ; libkis bij gehrbts Keisera general-adjutanta mundeerâ. Pehz tam staishti gehrbufchees Kreewu preesteri eefahza dseebahht, gehgeri munstereja ar sawahm flintehm, un pulksteneem swannoht Keisers un klahthuhdami Leelfirsti fahrtu zehla us libka-wahgeem. Taggad fahla us preefschu dohtees, schandari papreefsch, tad no generata wadditi Franzuschu farra-wihri, tad pats Keisers ar saweem dehleem, Leichtenbergas erzogeem, Gffu un Meklenburgas printscheem; winneem palkat gahja feldmarschallis firsts Barjatinski, firsts Suworows, general's Annenkow, grahs's Sergei Stroganow un grahs's Adlerberg; libka dehta stuhrus turreja firsts Wassili Dolgorukow, Keisera pils marschallis Schuwalow, admiralis Butakow un subtitâ ministera filtehrs Okunew un wehl zitti augsti lungi. Nis teem nahza

Keisereenes wahgi, kur libbi ar Keisereeni eelschâ fehdeja Leelfirstenes Maria Aleksandrowna un Maria Nikolajewna (Reichtenbergas erzogene); ais scheem wahgeem gabja pulks Kreewu kolonistu, kas Nizza dshwwo un pehz teem brauzâ Keisera pils dahmas. Leelfirsta Krohna-mantineeka karrogu neffa admiralis Lefowski un wiina gohda-sihmes neffa zitti offizeert. Wis teem atkal nahza Nizzas waldineeki un teesu-fungi pilnâ gohda-mundeerâ; ar wisseem leelgabbaleem tiffa fehauts. Kad pee basnizas bij aishnâfufchi, tad pats augstais Keisers un Winna familijas beedri sahrku no wahgeem uslikka us tahm ar melnu samtû pahr-wilktahm behrehm. Tad gabja eelschâ basnizâ, kas no nestaitamahm swezzehm mirdeht mirdeja; tē behru luhgafchanas eefahzahs un Keiseri nomettahs zekkōs. Pehz tam Keisers peegahja pee sahrka, fawa dehla peeri beidsamu reisi nobutfoht; pehz wiina peegahja ta dshiki noskummuse Keisereene: to skattoht neweenam azzis nepalikka faufas, redsoht, ka ta gruhiti pahrbaudita Waldineeze pahr fawa behrna lihki nolleezahs no ta pehdeju reis atwaddidamees. Kad pehz tam zitti familijas peederrigi un augsta gohda neffeji pee sahrka bij gabjufchi atwadditees, tad truhwes Deewakalposchana beidsahs. Pullsten 10. Keisers un Keisereene bij us pilli atpaktat brankufchi. — Zettortdeen pullst. 11. pr. pufsd. un p. 8. wakkarâ tiffa truhwes Deewakalposchana turreta. Peektdeen, 16tâ April lihki no basnizas waddija us lugga. Schi zerremonia bija tahda patte, kâ kad us basnizu wedda, til ween ka Keisers un Winna karra-wihru pawaddoni jahschus jahja sahrkam no pakkatas. Bes teem daudj Kreewu kungeem, kas no wiffahm mallahm us scho truhwes-gohdu bij fanahufchi, tē arri bij daudj zitti augsti fungi un waldineeki klah.

No Nihgas. 14tâ April no rihta kahds atstankas saldats Krafawin wahrdâ tai meshâ pee Aleksandera apgahdashanas namma, kahdu wersti no Pallulu-krohga, atradda sehnu, kam daudj affins wahitis un kam affinis gandrihs wiffas jau notezzejuschas; tas tur gulleja bes wiffas jehgas un tiffa tublin aishnests us to apgahdashanas-nammuu. Kad sehna meefas labbi apluhloja, tad atradda kahdus 13 duhrenus un greeseenus wiina meefas pee galwas, azzim, rohtahm un mugguras un schahs wainas bij til dshikas, ka newarreja zerreht dshiwibu glahbt. Sinnams, ka polizeja mettahs kahjâs, pehz ta breefmas darba pakkat-melleht un dabjuja sinnahht, ka tas pufsehns effoht no Mangal-fallas, Behteris Reekstin wahrdâ, 11 gaddus wezs. Wansch effoht ohtrdeen tai 13tâ April ar fawa audsinataja, Bahtes mahjas fainneeka Surris Lihka, sirgu un wahgeem no Roh-paschu lohpu-muischas isbrauzis un stary pullst. 9 un 10 us zekka kroggâ eebrauzis, tur brohlastu noturrejis un pehz pufsstundas atkal aishbrauzis. Kahdu stundu wehlat sehns atkal eebrauzis zittâ kroggâ ar kahdu schihdu un schihds ar krogdsineezes mahju runnadams, tai effoht stahstijis, ka wansch to sehnu un

winna fainneeku jau fenn pasihstohht, jo tais mahjas wansch effoht daschu nakti pahrgullejis. Pehz tah-lakas dibbinaschanas dabjuja sinnahht, ka tas schihds tai paschâ ohtrdeenâs rihtâ ar pellehtu sirgu un bruhneem wahgeem eebrauzis tai paschâ kroggâ, kur sehns brohlastu turrejis, bet tahdu brihdi agrafi ne kâ sehns; tur wansch kroggâ istabâ ar to sehnu farunnajees un famus wahgus un sirgu kroggâ atstahdams, ar to sehnu lohpa aishbraufufchi. Tahs paschas deenas wakkarâ pullst. 9 schihds ar bruhnu sirgu un sasseem wahgeem tai kroggâ eebrauzis, pa nakti isgullejis un ohtrâ rihtâ stary pullst. 5 un 6 ar abbeem wahgeem un sirgeem no kroggâ aishbrauzis. Krohdsineekam schihds stahstijis, ka wansch to ohtru sirgu un wahgus no fawa fainneeka Kengeraggâ effoht leenejis. — Kad nu Kengeraggâ pehz ta tiffa pakkatprassihhts, tad dabjuja sinnahht, ka ohtrdeenâ pehz pufsdeneas pullst. 4. kahds schihds ar affinainu gihmi atrasts netahht no 9tas dshisu-zekka wakt-buhdas peedsehrihs fawōs wahgōs gulkam un tahds wansch tizzis pawaddihts us Lubahnes leelzeka tai mahjâ, kur wiina tehws, luppata andelmannis Sia Schestelsohn dshiwwojohht. Tad tahlat dibbinajohht, israhdiyahs, ka ta luppata andelmannâ dehts Joffel Sia Schestelsohn, 25 gaddus wezs, pee Baufkas peerakstihhts, pehdigi tai peektdeenâ, 16tâ April pullst. pufsd. 8. wakkarâ pee 9tas zekka-waktneeka mahjinas redsehhts un ka tas peektdeenâs wakkarâ no Nihgas aishbrauzis pee fawas feewas us Selgawu. Nihgas land-polizeja tublin weenu fungu fuhitja turp un tam pehz daudj puhleschanahm laimejahs tai nakti no 17ta us 19tu April Joffeli Schestelsohnu Selgawâ wiina feewas tehwa Wulf Gerson Gehsera dshiwwohli notwert un par arrestantu us Nihgu atwest. Pee pirmas pahrlausfichanas tas fawu grehla darbu pastahwigi leedsa, bet 20tâ April tas jau isteiza, ka wansch to Behteri Reekstinu ne-effoht kalahwis gribbedams aplaupiht, bet to til darrijis dsehroma trakkumâ. To sehnam nolauptu sirgu wansch Jaun-Selgawâ kahdam schihdam effoht pahrdewis un polizeja taggad pahr to gabda, ka arri to sirgu warretu dabjuht atpaktat.

No Nihgas. Winna zettortdeenâ 22tâ April paschâ wakkarâ netahht no Nihgas us Baufkas zekka kroggâ eenahza reisneeks. Kad tas few gultu, wakkarinâs un tehju bij lizzis taishht, un wakkarinâs ar tehju wiina lambari bij eenestas, tad reisneeks krogdsineezi un krogdsineeku eeluhdja pee fewis tehju dsert. Reisneeka mihligu aizinashanu pakklausidami krogdsineeki ar gabja; bet til ko tehju bij baudijufchi, tad eekritta dshikâ meegâ, zaur tahm sahlehm, ko reisneeks tehjai laifam peejauzis, gribbedams tahdâ wihse nekawehts meerigi to kroggu islaupiht. Swehtdeenâ pehz tam polizejai isdewahs to gistes jauzeju un sagli Moskawas Uhr-Nihgâ kahdâ schenki notwert un atraddahs, ka tas effoht Plestawas birgeris, Ignatjew wahrdâ. Winna fwahrku keshâ wehl usgabja diwas puddeles ta reibuma dsehreena.

Wehl no Pehterburgas. Muhsu general-konjulis no Londones meldejis, ka tai Englandes obstas pilssehtā Swansi nokauts labds Kreewu semmes matrohsis no Mihgas, wahrda Peter Falk (agraf fauzees Peter Wolg). Schis Peter Falk 15tā Februar ar 9 Staleescheem no labda schenka aisgahjis un drihs pehz tam us eelas atrasts nokauts un diwas duhreenu mainas tam bijuschas. Diwi Staleeschi, to par wainigeem turr', effoht fakerti.

No Minskas raksta, ka pehz no general-gubernatora Murawjewa dohta likkuma tais pagahjuschos diwas gaddos karra-rihtus turreht til bij brihw krohna-beenestneekem un teem Kreeweem, kas no karra-waldischanas rakstiteu brihwibu bij dabujuschis; taggad schi brihwiba irr nowehleta arri tahdeem Pohkeem, kas ar dumpi naw jaukuschees un kam par to labbas leezibas. Teem tiklai par tahdu brihwibas sihmi it gadda jamaksa 10 sudr. rubli un par katru flinti ihpafcha sihme ja-isknem.

Ahrsemmes sinnas.

No Parishes. Franzijas keisers Napoleons taggad aisbrauzis us sawu Alschihres walsti, Afrika. Tais pilssehtas Franzija, tur zauri reisojis, wissur tizzis ar leelu gohdu un stahsti fanemts. Bij arri isdaudsinatas tahdas wallodas, ka Liones pilssehtā fleplawas fabeedrojuschees, kas gribbejuschi keiseru te zauri reisojoht nokaut, bet tahs effoht tuffchas wallodas ween un flaidri melli. Liones pilssehtā winsch arr satizzees ar muhsu augstu Keiseru, kas ar sawu augstu familiju no Nizzas atpakkat reisoja. — Wehlakas sinnas stabsta, ka keisers Napoleons 23. April (5. Mai) Alschihre aishahjis un tur us Alschihres eedshiwotajeem sawadu apshwezinaschanas-runnu is-laidis, kurrā fakta, ka winsch effoht nahjis pats redseht un wehra nemt to, kas winneem par labbu, winnu puhlinus pabalstihst un palihdsibu no tehwssemmes apshohliht. Wiini jau ilgi zihnotees ar diweem leeleem kawekkeem, prohti, prett sweschu dabbu un prett nikneem zilwekeem; bet nahschohht teem labbaki laiki. Effoht beedribas zehluschahs us to, tahs semmes baggatibu setmeht. Arabeeschi stipri waldbiti, buhschoht palikt prahtigaki un tad nespehschoht wairs ilgal schohs trauzeht. Lai turreht scho semmi par sawu tehru semmi un lai ar Arabeescheem ta dshwojoht kohpa, ka weenas semmes laudis. „Mums wajag,“ ta keisers fakta, „pahh teem waldbiht, tapehz, ka mehsh effam tee apgaismotee un prahtigee; mums wajag buht pazeetigeem, tapehz ka effam stipraki un t. pr.“

No Italias. Italias waldbichana jau dewuse sinnaht, ka tehniisch Wittors Emmanuels 16tā (28tā) April wissu waldbichanas buhschanu us Florenzi pahh zehlis. Lihds 28tu April (10tu Mai) wissi zittu semmju subitee ministeri buhschoht us Florenzi aiswaddajuschees un tadeht wissas grahmatas no tahs deenas winneem turp jafuhda. Ar wahrdu faktoht,

lihds 3scho (15tu Mai) wissas buhschanas un galwas pilssehtu darrischanas buhschoht Florenze nogruntetas un ihsteni no tahs deenas tad arr Florenze par Italias galwas pilssehtu palihschohht. Tad turrechoht Florenze leelus swesttus pahh Italias saweenoschanu un par jaunus galwas-pilssehtas eeswehtichanu, us to tad no wissahm Italias pilssehtahm subiteem kungeem jeb weetneekem tur ja-fanahl kohpa.

No Londones. Wezzahm paganu tautahm, ka Rohmeescheem un Greekeem bij sawadi preeki un lusteschanahs, — to schinnis laikos kristitas tautas, pee flaidrakas gaismas tilluschas, atsiht un turra par leelu grehtu. Stary schahdahm islusteschanahm arri peederreja tahs, ka tee tihscham likka lohpeem kautees lihds nahwei, kas irr: wehrscheem badditees, gaiteem kautees un ta wehl dauds zittadi. Us tahdu flattischanohs laudis pa tuhstoscheem fagahja kohpa un lungi, kas sawus lohpus woi putnus weenu ar ohtru laida plehstees, derreja us leelu naudnu, to tas eemantoja, kurra lohps woi putnis ohtru uswarredams palikka dshiwus. Schahdi preeki parahda zilweku paschu neschehligu un zeetu firdi un wehl taggad daschahs kristitu kauschu semmes irr dauds tahdu kauschu, kas schahdus — lai gan no waldbichanas aisleegtus — preekus wehl mihle un zeeni. Pat Englande gaitu kauschanahs bij eerasta un leeli preeki pee wissas tautas un til taggadeja tehneenee Wittora sawas waldbichanas eesahsumā to pagallam aisleedsa. Tomehr laudis wehl schur un tur fleppeniba schohs neschehligus preekus zeeni un kohpj un wehl tahdas nejechdsibas deesgan noteel ir pascha leela Londone, — lai gan pee winneem netruhsst leelas jo leelas lohpu-aisstahweschanas beedribas. Resenn Londone polizejai tikka sinnam, ka tai un tai pilssehtas dalka atkal leela gaitu-kauschanahs tikschoht turreta. Us tahdu kauschanahs gaili jau papreetsch teel eemahziti un teem pee tahjahm peeseen affus duhtschus pehz zirschanahs. Polizejai arr isdewahs to nammu useet, tur gaitu kauschanahs patlabban bij pascha labba johni. Te atradda laudis us flattischanohs fanahlschus no wissadahm kauschu fahrtahm, no lorda lihds pehdejam firgus farmantschitam. Bet nu arr bij redsams, ka schee laudis par saweem preekeem kaunejahs, jo katris luksoja kahdu zaurumu, pa to ismukt. Lordi lihda pa laimiau jumteem pahri, offizeeri un ir zeenigi wihri kahwahs ar polizei-saldateem, lai schee nedabbutu tohs twert; glihti ispuzzeschees lungi nesmahdeja ais mehflu gubbahm un zittas netihras weetās lihst paslehtees. Tomehr wissat firdigai pretti-turrechanai par spihiti polizei-saldateem isdewahs kahdus trihsdesmit fakert un zeetumā bahst, stary kurreem raddahs daschs augsts kungs un daschs beedris no — lohpu-aisstahweschanas beedribas. Polizejas teefas kungs uslikka katram par strahpi malfahht 5 mahzinas sterliau jeb 30 sudr. rublus.

No Amerikas. Seemet-Amerikaneeschi no

tahm behdahm wehl newarr atspirgtees, kas teem us-krittuschas pahf sawa mihta presidenta nokauschanu. Ka teescham teizams gohda-wihrs bijis, to flaidri israhda wiffas tabs noscheloschanas, to wiffi zittu semmju walbineeki Amerikaneescheem peesuhda, ar winneem lihds gauschi noschelodami Linkolna behdigu gallu. Lai gan bijis wihrs, kas no darba-fauschu kahrtas zehlees, tomehr til gudris un prahrigs, ka to leelu semmi sapratta ta walddiht, la pats wiffu-labbakais walbineeks. Winna weetneeks Dschonsons gan arr effoht labs wihrs, bet newarroht wis zerrecht, ka tahds bubfchoht, la Linkolns bijis. Linkolns, Wehrgu-walstneekus uswarrejis, jau taifijees teem peedoht wiinu apgrehloschanohs un tohs lehnâ prahda peenemt atkal pee fabeedrotahm walstehm bes kahdas strahpes. Bet woi Dschonsons arr ta darrischoht, to newarroht wis galwoht, jo tas jau fazzijis, ka dumpineekus waijagohht sohdiht. Pats Wehrgu-walstneeku presidente Dahwis taggad luhdsis, lai tam wehloht ar sawahm mantahm aiseet us zittu semmi, bet Dschonsons to ne-effoht wis wehlejis un zerre, ka Dahwi gan bubfchoht sawangohht. Salka arr, ka generalis Schermannis effoht ar atklufescheem Wehrgu-walstneekem meeru mettis no karroschanas un gribbejis no presidenta islubgt teem peedohtschanu un tad meeru derrecht; bet presidents to nepeenehmis un pawehlejis, lai karrojoht ar teem til ilgi, kamehr padohdahs. — Presidenta Linkolna fleplawu Wilkes Booth usgahjuschi Marilandê, bet kad tas netaudamees sewi fanemt, pretti-turrejees, tad to noschah-wuschhi. Winna fleplawibas beedru Harroldu faneh-muschhi dsihwu. Sewards un winna dehs labbo-jotees, bet wiinu fleplaws wehl ne-effoht wis sakerts. — Presidenta Linkolna behres bijuschas brihnum stahdigas; 7ta (19ta) April to no Waschintones is-waddijuschhi, west us wiina dsimteni Illinois walsti un tahda zetta tam bij zaur dauds pilsehtahm zauri ja-eet. Menostattama pawaddonu rinda lihds brau-fuse, kam papreefschu presidente Dschonsons, generalis Grants, Butlers, admiralis Ferragut un ahr-semmju suhtitee ministeri. Wiffas pilsehtas, tur lihds zauri wests, bohdes tiffuschas aisslehgtas un wiffi darbi pee mallas listi. Tapat arr darrijuschhi Englandseschhi sawas kolonijas. Arri dauds Wehrgu-walstneeki bijuschhi noskummuschhi pahf tahdu besdeewigu fleplawibu un to negantneeku wiffi atwehloht nopelnitam sohdam — lo tas nu jau arr irr panahjis. Waldischana bij isfohlijuse 100,000 dolarus teem, kas to fleplawu un wiina beedrus sakerschoht. — Katris lassitajs nu gan gribbehs sinnaht, woi tas nemeers Amerikâ nu gluschhi drihs buhs pabeigts? To neweens wehl flaidri newarr pateikt; bet zerrejams irr, ka us to wairs ilgi nebuhs jagaida, kaut gan zaur presidenta Linkolna nahwi dohmaja leelu fajulfschanu un kaweschanu peedshwoht. Bet, la wiffas sinna israhdahs, ta newarrehs wis notikt un zerram gan drihs meera sinna dsirdeht.

Zittas eefsch: un ahrsemmes sinna.

No Rihgas. Rihgas-Dinaburgas dselsu-zetta waldischana darrijuse sinnamu, la no 1ma Mai f. g. pa waffaru braufschohht schahda kahrtâ:

No Rihgas us Dinaburgu
isbrauks: pulst. 7 no rihta 1., 2. un 3. fl. wahgi

" " 12 pufsd. " " " fl. "

" " 3 pehz pufsd. 1. un 2. fl. wahgi.
No Dinaburgas us Rihgu

isbrauks: pulst. 6 no rihta 1ma un 2tra klasse.

" " 10, 50 min. no rihta 1., 2. un 3 fl.

" " 2, 10 m. pehz pufsd. 1., 2. un 3 fl.

Wilnigu sinna lappu drikketu pa wetti warr dab-

buhht pee dselsu-zetta waldischanas.

No Wahzsemmes. Wiltneekem daschabi pa-

dohmi, la sawu negantibu pastrahdaht. Drehsdeni

kahds fungs dabbuja grahmatu, kas tam meldeja, la

wiina apprezza meita, kas Zwikkawâ dsihwojohht,

effoht us mirschanu flimma palittuse. Winsch tuhlin

taifijahs pa dselsu-zettu us Zwikkawu aisbraukt. Lai

paschâ waggona winsch ar kahdu jaunu fungu ee-

laischahs wallodâs un tam istahsta sawas behdas

un kury brauzohht. Tuwalajâ statfionâ sweschais is-

kahpi, brauz atpalkat us Drehsdeni, eet pee ta funga

gaspaschas, kas zetta sawas behdas winnam istah-

stijis. Gaspaschâ winsch nu mellodams stahsta, la

winnaas meita Zwikkawâ effoht nomiruse un la win-

naas fungs scho suhtijis pehz peezdesmit dahldereem

naudas, lo us behrehm waijagohht. Gaspascha pahf

to behdu-sinna istrubfufehs, nefo dauds wairak ne-

ispraffa, eedohd sweschajam to prassitu naudu un

schis — lai schodeen melle winnu!

Kahdi stahsti no wezzahs Zuhdu-semmes.

2) Jerusalem.

Wakkara pufse no Jerusalemes un wiinaas eefschâ

nedohd to flattihht, lo no schahs, wiffâ pasaulê teiktas

pilssehtas dohma sagaidiht. Gelas irr schauras, slitti

bruggetas un ap leeldeenam gauschi netihras. Mahjas

masas un ne brangas un pa eelahm reds wiffadas

tautas un daschadas mohdes. Sigheri irr raibos

mehtelos gehrbuschees ar farkanu uswalku, kas ar seltu

isshuhts; Greekis seewischku swahrlos eelihdis; Greeku

muhls staiga ar saweem garreem swahrteem; tapatt

gandrihs Kattolu mahjitaji. Zuhds staiga lepnis eefsch

saweem schareem, garreem swahrteem un ar spihdo-

schahm azzim. Turklahht reds Arabeeti ar apseetu

galwu, plattu mehteli un garreem schlehpu sirga mug-

gura. Wiffi maisahs zits zaur zittu schurp un turp.

Bet neweenâ zittâ pilssehtâ neredt ta tizzibas eenaidu,

la Jerusalemê jaw pee eedshwotaju azzim. Zuhds,

kristigs zilwels un Wuamedaneets scheitan atnahf

katris sawam Deewam kalpoht, un katrs tizz, sawu

Kungu zaur to gohdaht, kas zittus eenihst un par

nemehtigeem turra.

Kad reisneeks schinni pilssehtâ eenahf, tad winnam

ta sawadi nahf preefschâ; wiffa ta buhschana, kas

dseefmas atflannejuschas, bet Zianas brangums irr suddis, Jerusalemes seedi nowihtuschi!

Mehs nogreescham no muhsu apflattischanahs sawas azzis no Zianas kalna un mettam tahs us pilssehtas treschu kalnu, Ultra. Baltu mahju daubsums ar plakkaneem jumteem tahlu issteepjahs, tur azzim drihs peeteef. Tik schè un tur spihgulo kahds saksch plekkihits zauri un tumschafâs pehrwes rahdahs augstafee klosteru muhri. Armeneescheem, Sireescheem, Kopteem, Greekeem un Latineescheem, wisseem schè weenam pee ohtra weetas preeksch saweem muhkeem.

Tur pallat parahdahs kahda branga ehla, ar augsti welwetu tohrni, behdigs, paklufs jaukums, — ta irr swehta kappabasniza.

Mehs greeschamees no eljeskalna atpallat, zaurstaigajam Zosawatta eeleiju un ee-eetam zaur Steppina wahrteem pilssehtâ. Ismuhretam Betesda dihtam garram-ceedami, eenahkam netihrà eela, kas, tà muttesfinnas stabsta, ta eela effoht, pa turru Pestitais us fohda-weetu gahjis un tadeht (via dolorosa,) fahpju-eela teef faulta. Mehseetam tahlat pa to flitti bruggetu eelu, lihds kamehr pee swehta kappabasnizas, wissu swehtetu mehrki, teetam.

Es tihscham iswehleju to leelu Greeku swehtu-deenu, to „ugguns festdeenu.“ Us to plazzi preeksch ee-eschanas eeksch kristitu kauschu swehtuma bija Betlemes krahmbodneeki nostahjuschees un isdahwaja rohychu-krohnuus, swehtas bildees ar perlmutteri, alminus un daschadas zittas leetas swehteem reishneekem us pirkshanu. Dingeschanahs, brehtschana un deewofschanahs aigrabbe muhsu auzis. Greeki seewischlu mohbès, Sireeschi ar raibeem uswalkeem, Astreeschi garros mehtekòs, wissi speedahs un mudscheja ap teem islikteem rohychu-krohneem un pahrscheem dsihweem mudschneekem issteepahs swehta kappatumschi muhri, ar spizzigeem bohgen-lohgeem, kas warren glihti isstrahdatt.

Zaur pahrdewejeem un pirzejeem speesdamees, aiskuwahm lihds swehta kappabasnizas durwim, tur leels pulks kauschu bija sakrahjees itt tà us sturmi. Tik zaur diwu waddonu palihgu, kas ar leelahm pahtagahm stary laudim grohsjahs, tillam zaur kauschu druhsmu. Mehsestahpam pa treppehm augschâ un kahdâ muhra lohga sawu weetu dabbutjam. Wehl zitti flattitaji bija us „Greeku ugguns flattischanu“ sapulzejuschees; kahdâ zittâ muhra lohga eeraudstjam Sprantschu un Austreeschu konsulus, arri Turku Pascha fehseh teitan, kristitu kauschu wiss-swehtakâ basniza, meerigi sawu pihipi smehtedams un kappiju strehdams, un sawâ Muamedaneeschu augstpraktibâ kristitu kauschu tizzibu nosahfadams.

Ap mums un pahrmums welwejahs brangs un leels kuppuls, ar seltu baggati ispuschohts un ar dauds dahrgumeem isrohtahs. Wehl weens tohrnis jeb kuppuls stahw pahrschtru. Paschâ widdû ap-paksch tohrna stahw tas wissu-swehtums, ta basnizina, kas ta Kunga kappu apnemm. Arri schi basnizina

irr prett to weenteesibu un pasemmibu, eeksch ka tas Kungs stary mums staigaja, ar seltu aptrauta; wahri stahw prett rihteem un preeksch winneem stahw diwi leeli fibraba lukturi; wiss durwim reds tahs trihs Marias no marmora iszirstas, engetu leelfungu Gabrielti un to augscham-zehlschu Pestitaju. Abbâs puffes schahs swehtas basnizinas irr diwi appati waffejumi. Wiss isplattijums stahw peebahsts ar zilwekeem, katram waska swezzite rohka un pahtaga klah. Jaw wekkahs tas leelais pulks fewischti klah pee scheem abbeem waffejumeem, jaw speeschahs un grubstahs, bet taf wehl kahds strehtis Turku saldatu, kas ap basnizina apstahdihts, paspehj peeklahjigu buhschanu usturreht. Ar plintu schepetehm un pahtagu zirteeneem, to winni ar preeku isdalla, paspehj tee tohs witaodamus laudis sawaldiht.

J. R—n.

(Us preekschu heigums.)

Zeela laundarrischano.

Kolmarè, Franzuschu semmè, tiffa nesenn pee swehrinato teefas prozesse turreta par wezzako nonahweschanu. Kahda atraitne, wahrdâ Steinkamp, 70 gaddus wezza seewa, dsihwoja netahku no Ingersheim zeema pee sawa dehla Zahsepa Steinkamp un wianna seewas Annas. Wianna pahrtikka no tahm intressehm, to winnas kapitals, kahdi 5000 frankas, tai nesse. Ir winnas dehlam bij sawa dalka; pee kahrtigas un taupigas dsihwes buhtu tas ar sawu familiju brangi istizzis, bet plihteschana un rihschana to grubde nabbadstibâ. Wianna seewa to nemuddinaja wiss us labbu, bet darrija tapat lihds un wehl kaunaki, jo winnas dsihwe bij pawiffam bestauniga. Taf gaddâ 1863 tee jaw bij schur tur parrabus eetaisjuschi un parrabudewiji teem gahja weenadi ween us kalla. Wezza mahte bij jaw labbu dalku no sawas naudas dehlam, sawam weenigam behnam, par labbu aisdewust; bet redsedama, ta wianna dsihwe nelabbojahs, bet arween wehl flittala palikka, ta negribbeja tam wairak naudas doht. Tadeht apnehmahs Steinkamps un wianna seewa to wezzo mahi nonahweht, lai warretu ahtrati pee winnas mantas kluht. Ta jauna seewa ne flehpt wairs neslehpe sawai wihra mahtei, to ta ar sawu wihru effoht nodohmajuschi tai darriht; jo ta ne retti isfauze: „Wirsti jel weenreis, wezza maita! Bif ilgi wehl gribbi dsihwoht?“ Ta nelaimiga firmgalwe jaw mannija, kas tai preekschâ stahweja, tadeht ta baidjahs ehst un dsert to, to winnas behrni tai preekschâ zehle, jo tai latru reis rahdijahs, ta tur jipte klah. Tomehr winnas behdigs gals peenahza deesgan ahtri un bij breefmigs. Nowembera mehnesi atnahze pee Steinkampeem kahds pasihstams, wahrdâ Kahrlis Was, ar to Zahseps jaw preeksch kahdeem 3 gaddeem leelu draudstibu bij flehdstis un par palihgu nehmis mantu isfchlehdet. Scho nu lubloja tee besdeewigee behrni peedabbuht, to grehka-darbu isdarriht, prohti, to wezzo mahi nonahweht, un sohlija baggatu atlihdstahschanu par to. Was littahs fewi peerunnaht, bet tatschu ar

to nolihgſchanu, fa pee ta darba isdarrifchanas wiffieem trijeem wajagohſt buht. Tee breeſmigez zilweli norunnajahs, to wezzo ſeewu tai 18tâ November, lab ta, lâ ideenas, pehz puſdeenâs ſtalli ſawu gohwi flauts, turpat wirzas rennê noſlihſzinahſt. Tâ arri notikka. Tillichſſi fa wezzene bij ſtalli nogahjuſſi un flautt notuppufees, nahze winnas dehls un Was katris pa ſawahm burrihm eekſchâ. Tai nelaimigai mahſtei nu wajadſeja dſirdeht, fa winnas weenigs dehls ſawam beedrim uſſauze: „Grabh to wezzo un ſweed winnu pee ſemmes!“ Was klaufſija us wahrdu. Nu ſakampe dehls ſawu mahſti ar abbahm rohlahm un bahſe winnas galwu tannî jaw peeminnetâ rennê un turreja til ilgi, lamehr ta noſlihſta. Rahda nahburdſe bij tohs diwus ſlepkarous pehz ſawa laupijuma tai ſtalli leenam noſlattijufees. Launu dohmada, ta bij it kluffu peegahjuſe, bet tadeht, fa wiffas durris bij aifſlehgufſchi, nebij neſas redſams, til ta dſirdeja, fa wezza ſeewa diwi reiſ „Kungs Jeſus! Kungs Jeſus!“ iſſauza. Kad nu tahs ſeewas nahwe iſſapudahs, dohmaja tuhlin, fa tee paſchi tee wainigee effohſt, un jaw ohtrâ deenâ tee tilla teefahm nodohſti. Was atſinna bes labdas leegſchanas ſawu noſeegumu un iſteize wiffu, lo ween ſinnaja. Zaur to iſrah-dijahs, fa Steinkampa ſeewa Anna ween wairat ta wainiga bij, fa Was arr pee ſchi grehka beedrojees. „Ta manni meeloja,“ tâ winſch pats ſazzija, „til ilgi ar wiſnu un miſleſtibu, lamehr manni peedab-buja.“ Tee, ſas Steinkampa dſihwi pehdigôs gaddôs bij noſlattijufſchi, iſſazzija brihnuma leetas. Gandrihſſi latru wallaru bij winnu nammâ balle, un daudſi ta zeema jauni ſehni bij no tahs jaunâs ſeewas arween ſaluhgti. Bittas ſeewas jeb meitas tur nebij. Tee jaunee burſchi nebij ſlinki to luhgſchanu pildihſt, jo wiſns ſtraumehm pluhda tannî preeku nammâ. Anna gahdaja par to, fa winnas laulats draugs tas pirmais bij, ſas neſinnâ pee ſemmes gulleja. Un nu til atwehre ta jauna ſeewa wiffahm labrihahm durris. — Swehrinato ſpreedums nebij, fa laudis dohmaja, nahwes ſohds, bet noteefaja wiffus trihs laundarritajus us wiffu muhſchu pee grubteem zeetumneeku darbeem. T. M.

Sawads gaddijums.

Ra lohpi nebuht naw til beſprahſtigi, lâ daſchi dohma, to jau no jaunahm deenahm eſmu wehrâlizzis un taggad ar lohpu apſargafchanas rakſteem wairat ſtrahbadams, pateſſi eſmu aſſinnis, fa daſcheem lohpeem irr itt labba ſajehgſchana par ſawas dſih-wibas uſturreſchanu un iſglahbſchanu. Schis maſſ appaſſchejs gaddijumiaſch to arri uſrahdihs:

Alſpehrnaja 1863ſchâ gaddâ, Dezember mehneſi, Kurſemmê Piſſtes muſſchâs Ahtijana ſaimneekam un pagasla-pahrſtahwetajam Zahnim Poreetam ſaglis noſſagga 4 gaddus wezzu ehſſeli, ſas ſawus 80 rubbus bija wehrts, ar wiffu aiſjuhgu; un Januara mehneſi 1864tâ gaddâ laudis to atradda labdâ pſawâ,

20 werſtes attahlu no Ahtijana mahjahm. Pawiffam tas ſirgs bijis nohſt 24 deenas. Us labdu wiſſi tas no ſagteem wakkâ tizzis, naw ſinnams. Atpaſſat pa pehdahm meſſejuht, no kurrenes ſirgs nahzis, usgahja ſchahdas ſihmes: Sirgs ar wiffu aiſjuhgu zaur meſchu ſſreedams, bija eekuhlees lohku ſtarpâ un tur eſſpraudees. Kohli bijuſchi til tuwu lohpa, fa newarrejis ar wiffu aiſjuhgu zaur iſliht un til ſtipri, fa newarrejis nolauſt. Bil ilgi ſirgs ſchinnî lohku-ſtarpâ mohzijeſ un nihzis, tas naw ſinnams; tomehr gan buhs labbu laiku tur mohzijeſ; jo loh-piaſch graufſis, lamehr nograufſis to weenu lihſſi 10 zelles reſnu lohku. Arri ar labjahm leelu bedri ſneegâ un ſemmê iſtarpejis. No ſchi ſpraſta wakkâ tizzis, lohpiſch gahjis atkal us preekſchu un par nelaimi eſſpraudees atkal tahdâ paſchâ lohku-ſtarpâ. Ko nu lohpiſch darrijis? Sahzis graufſt weenu iſſes gallu, lamehr to nograufſis lihſſi guſchahm (ſtrengem) un tahs guſchas lihſſi paſcheem riſkeem. Tad nu ſinnams, juhgs nokrittis, ſirgs ſwabads no ta lohku ſtarpâ iſgahjis un aiſwiſjees us tahs jau wirſi peeminnetas pſawas, kur zilweli to atradduſchi un ſawam ſaimneekam, kam bija noſagis, atpaſſat aiſ-fuhſtjuſchi. Tâ tad Ahtijana ſaimneeks Poreets ſawu ſagtu ſirgu gan dabbujis, bet zaur to til ilgu badda iſmirſchanohs til wahjſch un nomehrdehtis palizzis, fa nebijis wairſ ne 5 rubl. wehrts, tibri kauli un ahda! Saimneeks gan ruhpiſi lohpi ſawu mihtu atdabbutu lohpinu, bet wairſ pee pirmajas meefas un ſpehka newarroht atdabbuht; jo lohpiſch jau pa daudſi pahzreetees. Zerru, fa katram ſaimneekam un lohpturrim ſchehl tahdu ſtabſtu klaufotees; til ween lohpu bendim un ſaglim naw neſahds ſchehlums.

E. D.

Zſprohwelts un derrigs padohms, lâ aſſi-nu tezzefchann iſ degguma warr noturreht.

Kad newillohſt aſſinis no degguma ſahl tezzeht, tad eeber labdâ luppatinâ ſahli, apſlappo to wiffu auſſtâ uhdeni, uſleez to kreifas rohlas lohzeſta eekſchpuffe us dſihſlahm, apſeen tad to zeeti ar labdu drahninu un redſi, aſſinu tezzefchana no tam tuhdat noſtahſſees.

Fr. M.

Emecklu ſtabſtiſch.

Wezs, neſpehzigis ſlohlmeiſters nebehdneekus puiſſenus arween mehdsâ beedinaht us ſchahdu wiſſi: „Puitas, es juhs tâ pluhſaſchu, fa uttis us juhsu galwahm dohmahs, fa ſemmes-trihzeſchana effohſt!“

L. S—ſch.

Drikketajam miſſejees

17tâ Mrî. paſchâ eefahumâ pee Keiſera wiffu-augſtatas paſluddinaſchanas, kam wajaga eefahſtees ar teem wahrdeem: „No Deewa ſchehlaſtibas un tâ pr.“

Grabmatu sinna.

Pee mannim nupatt tilke gattaws un irr dabbujams manna grabmatu bohde Nr. 24 us Daugawas tirgus pee Schabl wahrteem

**Mahrtina Luttera
Kattiffis**

ar isflaidroschanahm, ar dseefnu un biheles-perschineem un ar diweem peestfumeem, apgahdats no Ludwig Heerwagen, Gaujenes draudses mahzitaja. Raksa 20 kap. fudr. **Ernst Plates.**

Buhtu no sirds weblejams, ka scho grabmatinu wiffi wezjak, fshohlmeisteri un Deema wahrdu mihtotaji sew apgahdatu.

Sluddinafchanas.

Witebskas gubernija, Meschizas kreise, netabl' no tabs pilsehtinas Laudon, grabta Stanislaus Plater-Siberg muischu, irr wehl neapstrahdats semmes gabbals, lam meschs jau nozirts, us renti isdohdams, un prohti ta, ka pa yirmeem 6 gaddeem nefabdu renti nemakfa, bet pa obtreem 6 gaddeem ilgadda 40 rubl. par 20 deffetinehm jamakfa. Klabtakas sinna par to isdohs turpat tas meschakungs. 2

Zaur scheem raksteem daru sinnamu, ka pee mannim atkal wiffadas Englischu prezses par lehtalo tirgu dabbujamas.

George Ufche,
Jelgawa, appalksch kolonabeem N. 110.

Mahjas pabrdohschana.

Weenas uhdens dfrnawas teel isdohdas us brhw gaddeem buhweht appalksch Steenes muischas (Alpisch), Anning mahja. Klabtakas sinna Mas-Straupes muischu pee Rentes lunga warr dabbuht sinnaht. 1

Janns frohna aptehkis Allukfnes pilsmuischu (Marienburg.)

Zaur scheem raksteem daru wiffecem saweem draugeem un passhtameem sinnamu, ka es esnu no Keiserifkas gohdibas to pakauschann un pawehleschannu dabbujis, Allukfnes pilsmuischu (Schloß Marienburg) weenu ibsti gruntigu pilnu aptehki eetaifht un eegrunteht, — un tanni pascha manna aptehki irr wifs tapat dabbujams un ar tilpat dabrgi ka pilsehtas — wiffadas sables preeksch zilweku flim-mibahm un wiffadas wirzes preeksch fainneeziabas un wiffswiffadas jannas mohdes Anilin wehrmes un wehl zittadas no mannis pascha fataifitas, par furrabm pats galwoju, ka tabs irr ristigi labbas un smukkas un furras nu jau labbi passhtamas Widsemme un Jggannu-semme, — apfoblu illatram mihtam draugam, kas pee mannim woi zaur raksteem jeb pats nahfs pirft, ristigu prezzi un taifnu swarru doht. 1
Aptehkeris J. Dienert.

Lihds 30. April pee Ribgas irr atnaktufchi 308 fuggi 222 struhgas un aischajufchi 40 fuggi.

Abilbedams redaktehrs A. Leitan.

No jensures atwehlehts.

Johannes Mitschke

tehrauda-leetu un jatts-rihku bohde

darra sinnamu wiffecem saweem draugeem un passhtameem pirzejeem, wiffwaital semmturreem un ammatueeleem, ka taggad winna bohde no jauna atwestas Bahzjemmes prezses no tabs wiffur slawejamas fabrikas „Ward“ ar tahm schè wiffu usshmetahm stempelehm, irr us tizziba jeb galwofchannu til pee mannis ristigas dabbujamas, ka gattawas dischleru ammata-leetas, schauras un plattas chweles ar zeeta Bahzjemmes kohla spalleem un ari bes spalleem, kaltus no daschabahm sortehm un leeluma, rohkas jahus, schaurus un plattus, no wiffada garruma, dischlera dselsu lihmejamahe fkruhwes, tapat dreimannu, buhwehteru, kalleju, kurpneeku, un stellmater-leetas u. t. pr. Bes tam wehl tur dabbujamas wiffadas affu, gohwju, un sirgu-kehdes, dahrsu leetas, ka: dselsu grabbekki, schkippeles ar un bes labteem, un tabs wiffu-labbakabs Steiermark Patent iskaptes ar Chstreiku Keisera walfsch ehrgli, kas wiffas semmes irr isflawetas. Tapat arr slintes, pistoles, pulweru raggi, fkruschu-makki un wiffadi gehgeru rihki. Te wehl javeeminn, ka wiffas tur dabbujamas leetas bes kahdas dingeschannas par lehtalo tirgu teel pabrdohdas.

Johannes Mitschke,

tehrauda-prezsu un schaujamu-rihku bohde, lungu-eela, no Sinder-eelas cijohht pa kreisu rohlu 2tra bohde, ar jelta iskapti uf durwin.

Sinna semmes kohpejeem.

K. Ar. Schmidt

Kaulu-miltu fabrikis

pee Ribgas, Lohraakalnâ.

Zaur scheem raksteem usajzinaju semmes kohpejus pee schi pawaffara sehjumeem kaulu-miltus labbi wehra nemt, ka jaw Mahjas weefi igahjuscha gadda un Latweeschu awifes schinni gadda lassitajeem sluddinajis. — Wehs effam mahzjuschees passht, kahds leels labbums zaur kaulu-miltu bruhleschannu muhsu semmes fainneeziabai warr zeltees. — Kaulu-milti irr tohti derrigi preeksch waffarajeem, ihpaschi preeksch linneem un kartuppekeem. Kaulu-miltu spehlu warr ihpaschi pee linnu-puhdejuma (papua) redseht, jo tee irr ne ween linneem par leelu spehlu (winni darra smaggas un pilnigas sehklas), bet arri rudseem par leelu labbumu, ta ka pee trescha sehjuma winnu spehlu ittin drohfschi wehl atrast warr. — Kaulu-milti teel pee linneem lihds ar sehflu weena reisè semme eelitti un pee kartuppekeem woi pee atarschannas ee-arti, jeb arri winni teel ar semmi un truhdeem maifiti un us illatra kartuppela waggâ usmesti us 1 puhru weetas nemm 200—300 mahrz. kaulu-miltus fuhdeem par palihgu. — Winni irr dabbujami muzzas no 300 mahrz. par 6 rubl. fudr.

Pastelleschannas peenemm Lohraakalnâ mannos abbos fabrikos, Ribga pee Zuhfu-wahrteem manna kantori un pee jaunajeem wahrteem manna miltu bohde.

K. Ar. Schmidt.

Gohdigs sehns, kas klempnera ammatu gribb eemahzitees, lai meldejabs masâ Jumpraw-eela Nr. 5 netabl' no raktuscha pee S. Ott. 2

Netabl' no Indrifsohn trahteera irr jauna mahja ar arcamu semmi, gannibahm un plawu pabrdohdama par 400 rubkeem.
B. Altenberg.

Pabrdangawa, 5 werstis no Ribgas irr mahja ar plawu un faknu dahrsu pabrdohdama. Klabtakas sinna G. Freymanna schenki, Pechterb. Ubr-Ribga, kalku-eela Nr. 9.

Labbu seenu warr dabbuht ais Aleksandera wahrteem tal muischina Nr. 15 pee Vogel. 2

Kartuppelnu semme

pee Altonas, kahdas 70 puhru-weetas leela, labbi apstrahdata un eesuhdota, irr us renti isdohdama, turpat arri irr ittin labbi sehjas kartuppeli dabbujami pee Georg Remmes.

Pechterburgas Bizza-drehbi un tapetes pabrdohd

J. C. Zelm,
Sinder-eela Nr. 13.

Driffekhts pee Ernst Plates, Ribga.

Ribga, 1. Mai 1865.